

Konstruktion av kombinatorisk logik

◆ Innehåll

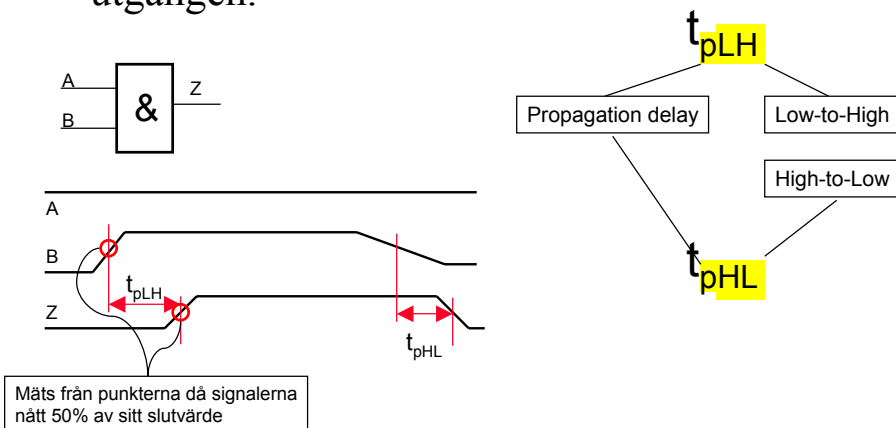
- Fördröjningar i kombinatorisk logik
- Hasard
- Kombinatoriska byggblock
 - Multiplexer / Demultiplexer
 - Kodare / Avkodare
 - Aritmetiska funktioner

Copyright Bengt Oelmann
2002

1

Grindfördröjning

- ◆ Grindfördröjning är den tid det tar för en förändring på ingången ger en förändring på utgången.

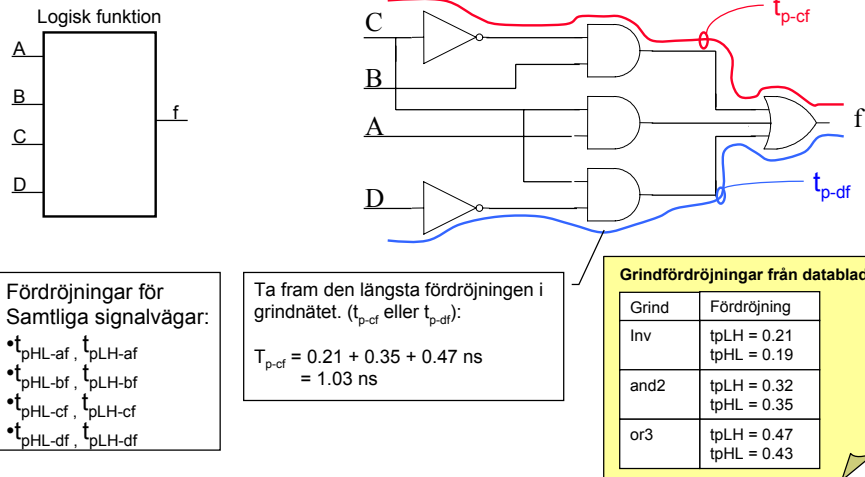

Copyright Bengt Oelmann 2002

2

Fördröjningar i kombinatorisk logik

◆ Bestäm fördröjningen i ett kombinatoriskt nät

Copyright Bengt Oelmann 2002

3

Hasard i kombinatorisk logik

◆ Hasard (*glitch*):

- Oönskade omslag på utgången av ett komb. nät
 - Uppstår då olika signalvägar har olika fördröjningar
 - Kan vara "farligt" om de oönskade omslagen startar andra händelser
 - ◆ Man kanske måste garantera att de aldrig uppkommer

◆ Vanliga lösningar

- Vänta tills signalerna är stabila innan de används
- Konstruera "hasard-fria" kretsar

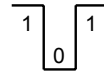
Copyright Bengt Oelmann 2002

4

Olika typer av hasard

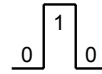
♦ Statisk-1 hasard

- En förändring på ingången gör att utgången går från 1 till 0 till 1.

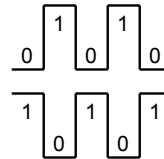
♦ Statisk-0 hasard

- En förändring på ingången gör att utgången går från 0 till 1 till 0.

♦ Dynamisk hasard

- En förändring på ingången gör att utgången går från 0 till 1 till 0 till 1 eller från 1 till 0 till 1 till 0.

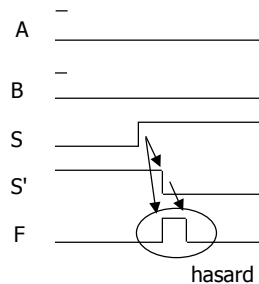
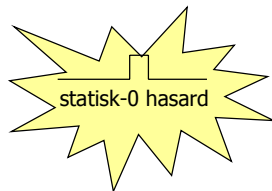
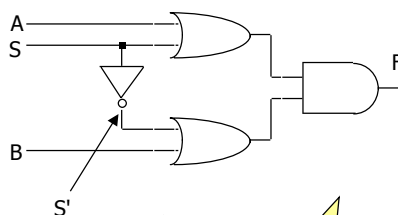

Copyright Bengt Oelmann 2002

5

Statisk hasard

- ♦ Beror på att en variabel och dess komplement tillfälligt har samma värde
- ♦ Exempel:

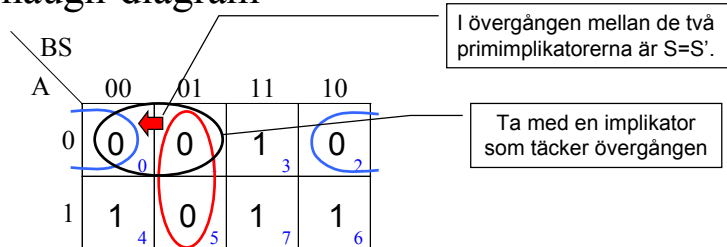
Copyright Bengt Oelmann 2002

6

Eliminering av statisk hasard

♦ $F = (A + S)(B + S')$

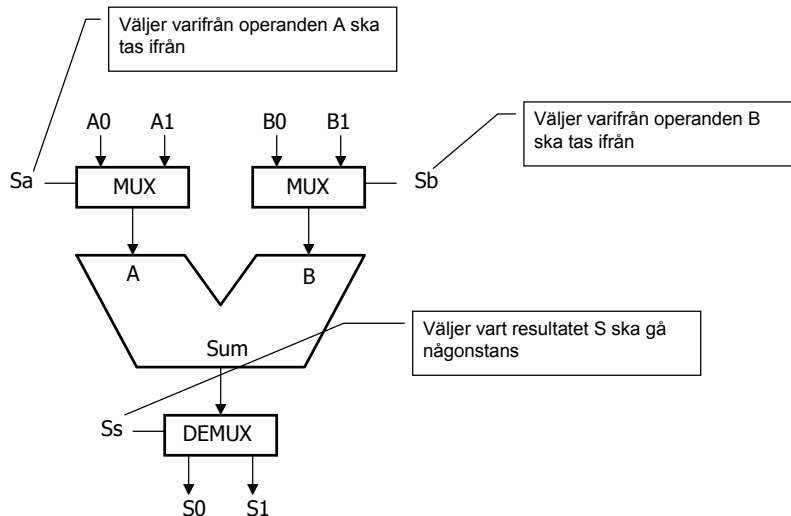
♦ Karnaugh-diagram

$F(A,B,S) = (A + S)(B + S')(A + B)$

Då $S \rightarrow 0$ till 1 så elimineras hasarden

Multiplexer/demultiplexer

4-till-1 multiplexer i VHDL

```
architecture rtl of mux4_1 is
```

```
begin -- rtl
```

```
process (I0, I1, I2, I3, S0, S1)
```

```
variable sel: bit_vector(1 downto 0);
```

```
begin -- process comb
```

```
sel := S1 & S0;
```

```
case sel is
```

```
when "00" => Y <= I0;
```

```
when "01" => Y <= I1;
```

```
when "10" => Y <= I2;
```

```
when others => Y <= I3;
```

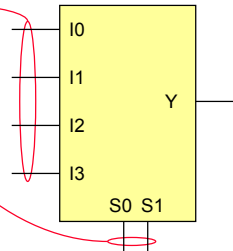
```
end case;
```

```
end process;
```

```
end rtl;
```

Alla ingångar i sensitivitetslistan

4-1 Multiplexer

Slå ihop de enskilda bitarna till en bitvektor så att det blir enkelt att hantera i case-satsen

Generell 2^N -till-1 multiplexer

```
library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.all;
use IEEE.STD_LOGIC_ARITH.all;
use IEEE.STD_LOGIC_UNSIGNED.ALL;
```

```
entity muxN_1 is
```

```
generic (
```

```
    N : integer := 3; -- log2(antal ingångar)
```

```
port (
```

```
    I: in std_logic_vector((2**N - 1) downto 0);
```

```
    S: in std_logic_vector(N-1 downto 0);
```

```
    Y : out std_logic);
```

```
end muxN_1;
```

```
architecture rtl of muxN_1 is
```

```
begin -- rtl
```

```
process (I, S)
```

```
variable v_S : integer;
```

```
begin
```

```
    v_S := conv_integer(S);
```

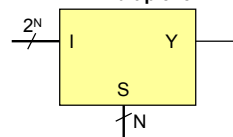
```
    Y <= I(2**v_S);
```

```
end process;
```

```
end rtl;
```

Medger parameteriserbara komponenter

2^n -1 Multiplexer

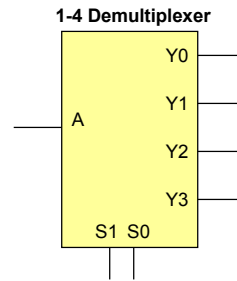

Konverterar signalen S, som är en bitvektor till integer (v_S)

Använd v_S för att beräkna vilken av ingångarna som ska tilldelas utgången Y

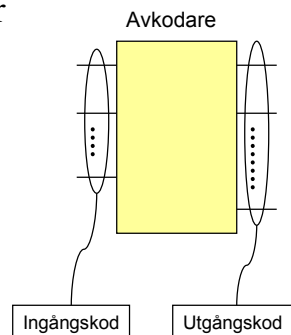
Demultiplexer

```
architecture rtl of demux1_4 is
begin
  process (A, S0, S1)
  begin
    case S1&S0 is
      when "00" => Y0 <= A; Y1 <= '0'; Y2 <= '0'; Y3 <= '0';
      when "01" => Y0 <= '0'; Y1 <= A; Y2 <= '0'; Y3 <= '0';
      when "10" => Y0 <= '0'; Y1 <= '0'; Y2 <= A; Y3 <= '0';
      when others => Y0 <= '0'; Y1 <= '0'; Y2 <= '0'; Y3 <= A;
    end case;
  end process;
end rtl;
```

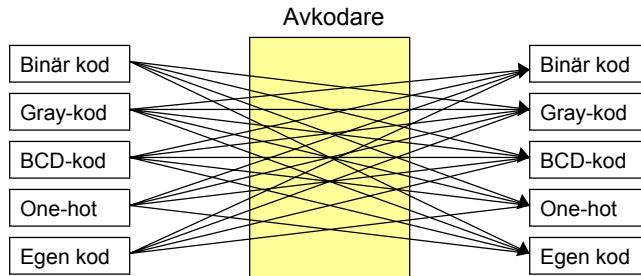

Avkodare – generellt

- ◆ Avkodare (eng. decoder)
 - Kombinatorisk krets med en eller flera ingångar samt flera utgångar
 - Antalen ingångar är färre än antalet utgångar
 - Konverterar en ingångskod till en utgångskod
 - En-till-en mappning
 - För varje ingångskod finns endast en utgångskod

Avkodare – generellt

2-4 binär avkodare i VHDL

```
architecture rtl of encoder_2_4 is
```

```
begin -- rtl
```

```
    process (I0, I1)
```

```
        variable I10 : bit_vector(1 downto 0);
```

```
    begin -- process
```

```
        I10 := I1 & I0;
```

```
        case I10 is
```

```
            when "00" => Y3 <= '0'; Y2 <= '0'; Y1 <= '0'; Y0 <= '1';
```

```
            when "01" => Y3 <= '0'; Y2 <= '0'; Y1 <= '1'; Y0 <= '0';
```

```
            when "10" => Y3 <= '0'; Y2 <= '1'; Y1 <= '0'; Y0 <= '0';
```

```
            when "11" => Y3 <= '1'; Y2 <= '0'; Y1 <= '0'; Y0 <= '0';
```

```
            when others =>
```

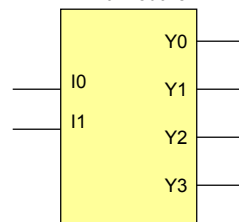
```
                Y3 <= '1'; Y2 <= '0'; Y1 <= '0'; Y0 <= '0';
```

```
        end case;
```

```
    end process;
```

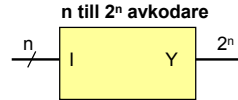
```
end rtl;
```

2-4 avkodare

N-till 2^N binär avkodare

```
entity encoder_n_m is
generic (
  n : integer := 3; -- antal ingångar
  m : integer := 8; -- antal utgångar (=2*n)
port (
  I: in  std_logic_vector(n-1 downto 0);
  Y: out std_logic_vector(m-1 downto 0)
);
end encoder_n_m;
```



```
architecture rtl of encoder_n_m is
```

```
begin
```

```
  process(I)
```

```
    variable v_I: integer; -- integer värden för ingång
```

```
  begin
```

```
    v_I := conv_integer(I);
```

Konverterar signalen I till en integer

```
    Y <= conv_std_logic_vector((2*v_I), m);
```

Konverterar det avkodate värdet från integer
Till bitvektor som är m bitar

```
  end process;
```

```
end architecture;
```

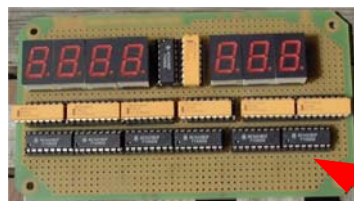
Copyright Bengt Oelmann 2002

15

Exempel på användning av avkodare

♦ 7-segments display

- LED (Light Emitting Diod)

Drivkretsar

Avkodare

- LCD (Liquid Crystal Display)

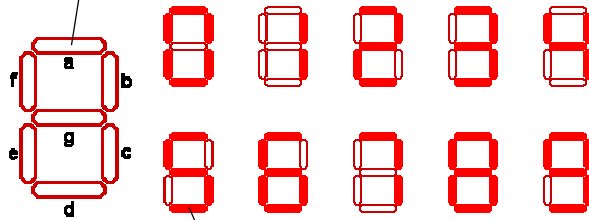
Binära tal in

Copyright Bengt Oelmann 2002

16

7-segment display

Varje segment är en lysdiod som kan tändas och släckas individuellt

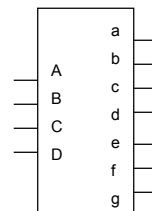
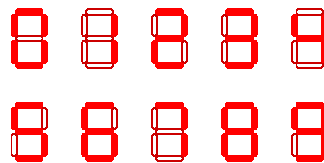
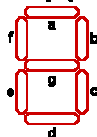
För att visa siffran "5" ska segmenten a, f, g, c och d tändas

Avkodare för 7-segm. display

- ◆ Ingångskod: BCD (tal mellan 0 och 9)
- ◆ Utgångskod: 7-segmentskod

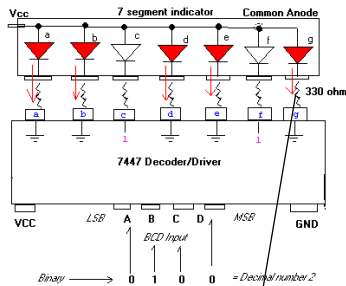
Tal	D	C	B	A	a	b	c	d	e	f	g
0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0
1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
2	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1
3	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1
4	0	1	0	0	0	1	1	0	0	1	1
5	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1
6	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1
7	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
8	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
9	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1

7-segment display

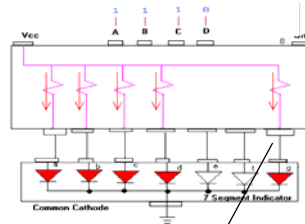
7-segment display

Common anod

Utgångarna aktivt låga

Common cathode

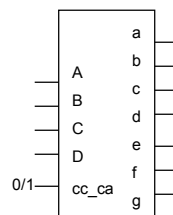

Utgångarna aktivt höga

7-segment avkodare i VHDL

- ◆ Generell avkodare
 - Klarar av både 'Common cathode' och 'Common anode' displayer

```
entity ss_decoder is
  generic (
    cc_ca : bit := '1';
  )
  port (
    Ai, Bi, Ci, Di: in bit;
    a, b, c, d, e, f, g: out bit
  );
end ss_decoder;
```


Väljer om avkodaren ska används till 'common cathode' eller 'common anode' display

Forts. 7-segment avkodare i VHDL

```
architecture rtl of ss_decoder is
begin -- rtl
  process (Ai, Bi, Ci, Di)
    variable BCD_string : bit_vector(3 downto 0);
    variable control_string : bit_vector(6 downto 0);
  begin -- process
    BCD_string := Di & Ci & Bi & Ai;
    case BCD_string is
      when "0000" => control_string := "1111110";
      when "0001" => control_string := "0110000";
      when "0010" => control_string := "1101101";
      when "0011" => control_string := "1111001";
      when "0100" => control_string := "0110011";
      when "0101" => control_string := "1011011";
      when "0110" => control_string := "0011111";
      when "0111" => control_string := "1110000";
      when "1000" => control_string := "1111111";
      when "1001" => control_string := "1110011";
      when others =>
        control_string := "1110011";
      end case;
    end process;
  end case;
  ⋮
end;
```

Skapa en bitsträng för
ingångskoden

Forts. 7-segment avkodare i VHDL

```
⋮
-- Common Cathode
if cc_ca = '1' then
  a <= control_string(6);
  b <= control_string(5);
  c <= control_string(4);
  d <= control_string(3);
  e <= control_string(2);
  f <= control_string(1);
  g <= control_string(0);
-- Common Anode
else
  a <= not control_string(6);
  b <= not control_string(5);
  c <= not control_string(4);
  d <= not control_string(3);
  e <= not control_string(2);
  f <= not control_string(1);
  g <= not control_string(0);
end if;
end process;
end rtl;
```

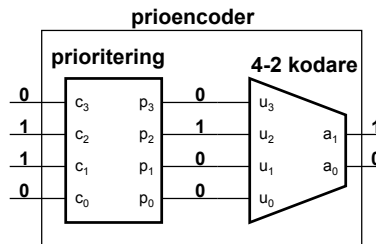
Signalerna är aktivt höga
För common cathode

Signalerna är aktivt låga
För common anode och
måste inverteras

Prioritetsavkodare

- ♦ Ingångarna har inbördes prioritet
- ♦ När mer än en ingång är aktiv så genereras en kod för den ingång med högst prioritet

```
library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.all;
entity prioencoder is
    port (
        C3, C2, C1, C0: in std_logic;
        A1, A0 : out std_logic);
end prioencoder;
```


Forts. prioritetsavkodare

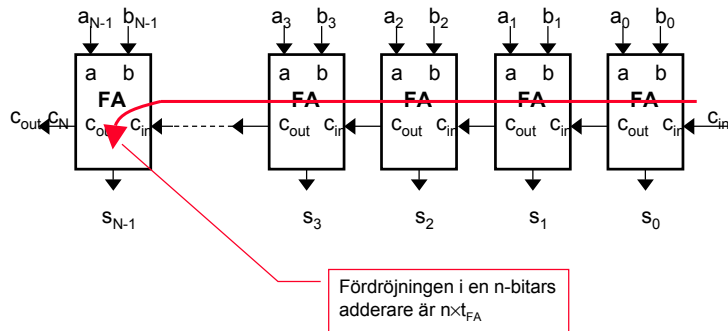
```
architecture rtl of prioencoder is
begin -- rtl
    process (C3, C2, C1, C0)
        variable out_vector : std_logic_vector(1 downto 0);

    begin
        if C3= '1' then
            out_vector := "11";
        elsif C2 = '1' then
            out_vector := "10";
        elsif C1 = '1' then
            out_vector := "01";
        elsif C0= '1' then
            out_vector := "01";
        end if;
        A1 <= out_vector(1);
        A0 <= out_vector(0);
    end process;
end rtl;
```

Adderare

♦ Carry-Ripple Adderare

- Enkel
- Långsam

Copyright Bengt Oelmann 2002

25

Carry-Lookahead-adderare

♦ Snabbare adderare

- Snabbare upp beräkningen av carry-bitarna
- Idé: Att samtidigt titta på flera positioner av det tal ska adderas
- Exempel:

$$\begin{array}{r} 0110 \text{ X} \\ + 0011 \text{ Y} \\ \hline 0110 \text{ S} \end{array}$$

I en carry-ripple adderare så ser man bara på en bit åt gången och utnyttjar resultatet från additionen i föregående position

$$\begin{array}{r} 0110 \text{ X} \\ + 0011 \text{ Y} \\ \hline 0110 \text{ S} \end{array}$$

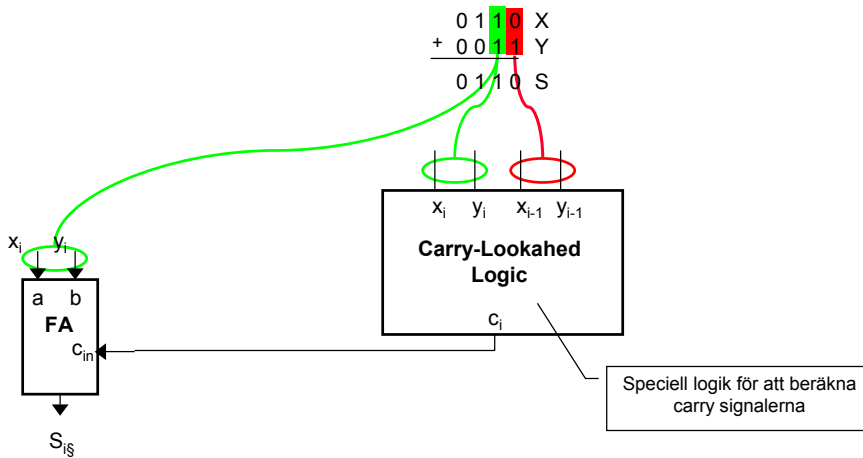
För att genomföra additionen i position ① så ser man på bitarna i position ② samtidigt för att bestämma carry in.

Copyright Bengt Oelmann 2002

26

Carry-Lookahead logik

- ♦ Logik för att beräkna carry signaler

Copyright Bengt Oelmann 2002

27

Carry-Lookahead logic

- ♦ Carry-Lookahead logiken är baserad på två funktioner
 - Carry generate:

Addition i position i sägs generera en carry om den producerar en carry=1 oberoende av $x_{i-1}, y_{i-1}, \dots, x_0, y_0, c_0$

$$g_i = x_i \cdot y_i$$

- Carry propagate:

Addition i position i sägs propagera en carry om den producerar en carry=1 (c_{i+1}) då $x_{i-1}, y_{i-1}, \dots, x_0, y_0, c_0$ orsakar en carry-in ($C_i=1$)

$$p_i = x_i + y_i$$

- Ett additionssteg genererar en carry (c_{i+1}):

Om ingångarna (x_i, y_i) antingen genererar en carry ($g_i=1$) eller att steget propagerar carry-in ($p_i=1$)

$$c_{i+1} = g_i + p_i \cdot c_i$$

Copyright Bengt Oelmann 2002

28

Exempel på *propagate* och *generate* funktionerna

$$\begin{array}{r} 010110 \text{ X} \\ + 001101 \text{ Y} \\ \hline \end{array}$$

$$000100 \quad g_i = x_i \cdot y_i$$

$$011111 \quad p_i = x_i + y_i$$

$$011100 \quad c_{i+1} = g_i + p_i \cdot c_i$$

010110	X
001101	Y
+ 011100	C
100011	S

Addition utan carry-propagering

Copyright Bengt Oelmann 2002

29

Utveckla uttryck för CLA-logik

♦ Utveckla uttrycken rekursivt

- Ta fram uttryck för c_1 , c_2 , c_3 och c_4

$$c_1 = g_0 + p_0 \cdot c_0$$

$$\begin{aligned} c_2 &= g_1 + p_1 \cdot c_1 \\ &= g_1 + p_1 \cdot (g_0 + p_0 \cdot c_0) \\ &= g_1 + p_1 \cdot g_0 + p_1 p_0 \cdot c_0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} c_3 &= g_2 + p_2 \cdot c_2 \\ &= g_2 + p_2 (g_1 + p_1 \cdot g_0 + p_1 \cdot p_0 \cdot c_0) \\ &= g_2 + p_2 \cdot g_1 + p_2 \cdot p_1 \cdot g_0 + p_2 \cdot p_1 \cdot p_0 \cdot c_0 \end{aligned}$$

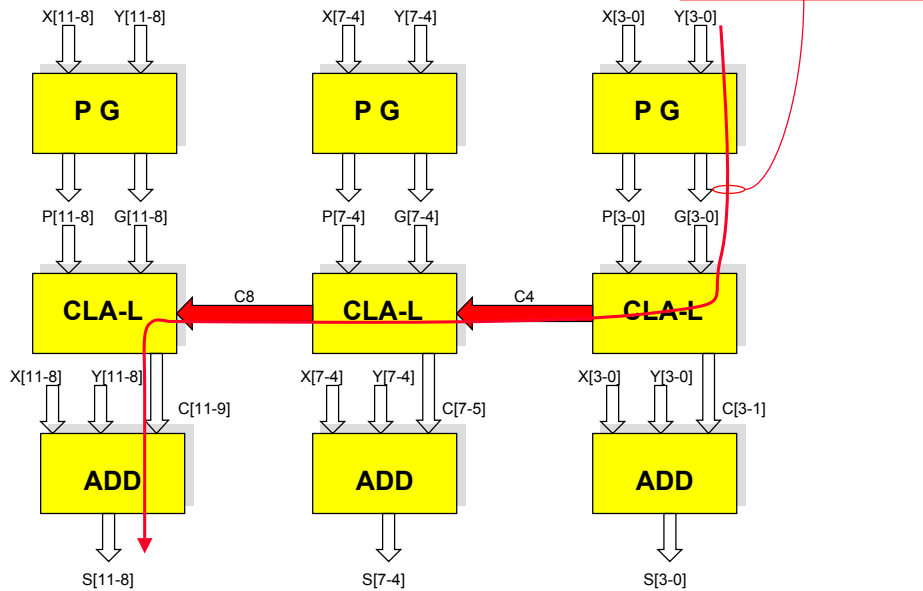
$$\begin{aligned} c_4 &= g_3 + p_3 \cdot c_3 \\ &= g_3 + p_3 (g_2 + p_2 \cdot g_1 + p_2 \cdot p_1 \cdot g_0 + p_2 \cdot p_1 \cdot p_0 \cdot c_0) \\ &= g_3 + p_3 \cdot g_2 + p_3 \cdot p_2 \cdot g_1 + p_3 \cdot p_2 \cdot p_1 \cdot g_0 + p_3 \cdot p_2 \cdot p_1 \cdot p_0 \cdot c_0 \end{aligned}$$

c_1 , c_2 , c_3 och c_4 är funktioner av g- och p

Copyright Bengt Oelmann 2002

30

12-bitars CLA Adderare

Copyright Bengt Oelmann 2002

31

Adderare i VHDL

```
library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.all;
use IEEE.STD_LOGIC_UNSIGNED.ALL;

entity add is
  generic (
    N : integer := 32);
  port (
    X, Y : in  std_logic_vector(N-1 downto 0);
    S : out std_logic_vector(N-1 downto 0);
    Cout : out std_logic);
end add;

architecture rtl of add is
begin
  -- rtl
  add_sub : process (X, Y)
    variable sum : std_logic_vector(N downto 0);
  begin
    -- process add_sub
    sum := ('0' & X) + ('0' & Y);
    S <= sum(N-1 downto 0);
    Cout <= sum(N);
  end process add;
end rtl;
```

Ska vara med för att + ska fungera för vektorer av *std_logic*

'0'&X är med för att + ska returnera en summa på N+1 bitar

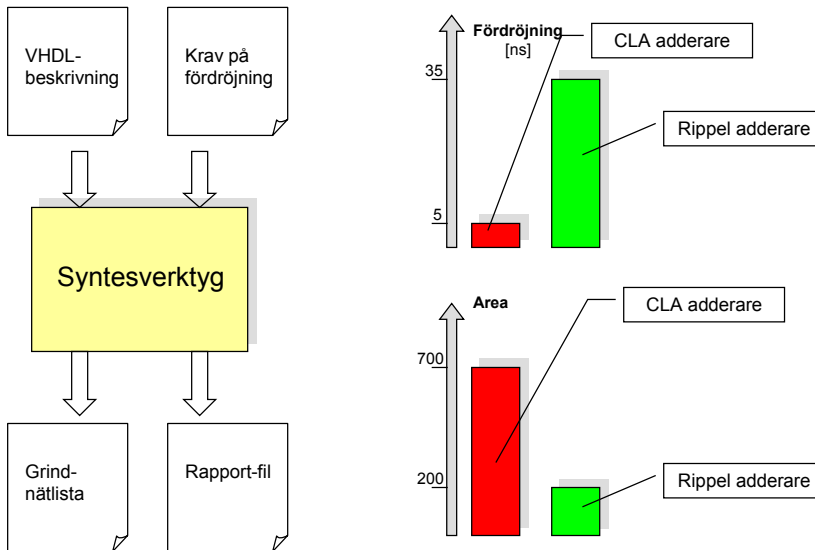
Summan ut (S) är de N minst signifikanta bitarna

Carry-out är den mest signifikanta biten

Copyright Bengt Oelmann 2002

32

Exempel på syntes av adderare

Copyright Bengt Oelmann 2002

33

Multiplikation i VHDL

```

library IEEE;
use IEEE.STD_LOGIC_1164.all;
use IEEE.STD_LOGIC_UNSIGNED.ALL;

entity multiplikator is
  generic (
    N : integer := 32);
  port (
    X, Y : in  std_logic_vector(N-1 downto 0);
    P     : out std_logic_vector(2*N-1 downto 0);
end multiplikator;

architecture rtl of multiplikator is
begin -- rtl
  process (X, Y)
  begin -- process
    P <= X*Y;
  end process;
end rtl;
    
```

Ska vara med för att * ska fungera för vektorer av *std_logic*

Antal bitar i produkten är summan av antalet bitar i multiplikator och multiplikand

Copyright Bengt Oelmann 2002

34

SLUT på Föreläsning 4

◆ Innehåll

- Fördrojningar i kombinatorisk logik
- Hasard
- Kombinatoriska byggblock
 - Multiplexer / Demultiplexer
 - Kodare / Avkodare
 - Aritmetiska funktioner